

ESPReL

ข่าว

วช. ประกาศนโยบายส่งเสริมความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ(วิจัย)

ศาสตราจารย์นายแพทย์สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) กล่าวนำในการประชุมเผยแพร่นโยบายส่งเสริมความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ (วิจัย) เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2557 ที่โรงแรมมารวย การ์เด็น บางเขน ว่า วช. ได้กำหนดนโยบายฯ เพื่อสนับสนุนให้มีการดำเนินการยกระดับความปลอดภัยของปฏิบัติการวิจัยอย่างเป็นระบบโดยประกาศเป็นนโยบาย ดังต่อไปนี้

1. วช. มุ่งที่จะส่งเสริมให้เกิดระบบการจัดการความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา
2. วช. มุ่งที่จะส่งเสริมให้เกิดห้องปฏิบัติการที่ปลอดภัยให้เป็นตัวอย่างในสถาบันอุดมศึกษา
3. วช. มุ่งที่จะสร้างเครื่องมือมาตรการทั้งมาตรการจูงใจและบังคับที่จะทำให้เกิดการพัฒนากระบวนการจัดการและความตระหนักในความปลอดภัย
4. วช. มุ่งที่จะใช้วิธีการตรวจสอบความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการด้วยตนเอง และเทคโนโลยีการสื่อสารของ ESPReL เป็นเครื่องมือในการยกระดับและสร้างความตระหนักในความปลอดภัย
5. วช. จะพัฒนาระบบเครือข่ายและการจัดการให้เกิดความยั่งยืนด้วยการสร้างคน สร้างเครื่องมือให้เกิดในระบบองค์กร
6. วช. มุ่งที่จะใช้การจัดสรรงบประมาณการวิจัยเป็นกลไกส่งเสริมให้เกิดการจัดการความปลอดภัย

วช. ได้เริ่มเตรียมความพร้อมเพื่อดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบายดังกล่าว โดยสนับสนุนให้ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการจัดการสารและของเสียอันตราย สำนักพัฒนาบัณฑิตศึกษาและวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สบว.) ดำเนินงาน “โครงการยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยห้องปฏิบัติการวิจัยในประเทศไทย” มาตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2554 ในระยะแรกมีผลงานที่เป็นรูปธรรม 2 เรื่อง คือ “แนวปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ” ที่ประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 ด้าน { คือ (1)การบริหารระบบการจัดการความปลอดภัย (2)ระบบการจัดการสารเคมี (3)ระบบการจัดการของเสีย (4)ลักษณะทางกายภาพของห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์และเครื่องมือ (5)ระบบป้องกันและแก้ไขภัยอันตราย (6)การให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ (7)การจัดการข้อมูลและเอกสาร } ที่บูรณาการให้เกิดความปลอดภัยได้อย่างเป็นรูปธรรม และ “คู่มือการประเมินความปลอดภัยห้องปฏิบัติการ” (Lab Safety Inspection manual) พร้อมภาคีห้องปฏิบัติการจากมหาวิทยาลัยและหน่วยงานต่างๆ มากกว่า 30 แห่ง ที่ร่วมคิดและทดลองใช้ “แบบสำรวจความปลอดภัยห้องปฏิบัติการ (ESPReL Checklist)” ในการประเมินผลตนเองให้เห็นจุดแข็งและจุดอ่อนในด้านต่างๆ และเริ่มยกระดับความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการในด้านต่างๆ ตามลำดับความเหมาะสมและเป็นไปได้ ทำให้เกิดความพร้อมในด้านเครื่องมือและเครือข่ายการดำเนินงานที่สามารถขับเคลื่อนและใช้เป็นแรงผลักดันให้เกิดการดำเนินงานอย่างยั่งยืนและมีเครือข่ายภาคีสมาชิกความปลอดภัยห้องปฏิบัติการวิจัย

ในปี พ.ศ. 2557 วช. ได้สนับสนุนให้มีการดำเนินงานต่อเนื่องในหลายด้าน คือ การพัฒนาระบบและบุคลากร การพัฒนาเครือข่าย พัฒนาเว็บไซต์เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการติดตามผล และ ในส่วนของ วช. มีการเตรียมความพร้อมในการพัฒนา “หน่วยบริหารจัดการงานพัฒนาระบบความปลอดภัยห้องปฏิบัติการ” ที่มีศักยภาพในการดำเนินงานระยะยาวให้ยั่งยืนอย่างเป็นระบบ เพื่อผลักดันนโยบายความปลอดภัยห้องปฏิบัติการวิจัยให้เป็นรูปธรรม

การจัดประชุมเผยแพร่นโยบายส่งเสริมความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ ของ วช. ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางและนโยบายในการส่งเสริมความปลอดภัยห้องปฏิบัติการวิจัย กรณีตัวอย่างการดำเนินงานเพื่อพัฒนาห้องปฏิบัติการปลอดภัยต้นแบบ และเสนอแนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการให้เกิดวัฒนธรรมการทำงานในห้องปฏิบัติการอย่างปลอดภัยทั้งต่อตนเองและผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งการขยายเครือข่ายสมาชิกและรับสมัครสมาชิกห้องปฏิบัติการวิจัย แนะนำการใช้คู่มือการประเมินความปลอดภัยห้องปฏิบัติการ และการสำรวจความปลอดภัยห้องปฏิบัติการ ESPReL Checklist บนออนไลน์

โครงการยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยห้องปฏิบัติการวิจัยในประเทศไทย มี รองศาสตราจารย์ ดร.วราพรธณดำนอุตรา เป็นหัวหน้าโครงการ และมีการดำเนินงานร่วมกับภาคีห้องปฏิบัติการจากมหาวิทยาลัยและหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย และกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และผู้สนใจสามารถใช้ ESPReL Checklist ได้ที่ <http://esprel.labsafety.nrct.go.th> ติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ อีเมล Labsafe.team@gmail.com หรือโทรศัพท์ 02-218-4251, 081-555-6511